

פואנטה 04.04-28.03

זה קרה השבוע

מחקר שקרנומט

חדש: אלגוריתם לבדיקת אמינות במו"מ

זו משאת לבו של כל גורם שנכנס למשא ומתן בעסקים או בפוליטיקה: לדעת מה הצד השני חושב, אם הכוונות שלו טהורות או שהוא מחביא עוד קלפים בשרוול. אלגוריתם שמפתח חוקר ישראלי עשוי לענות על הצורך הזה: ד"ר קובי גל, חוקר בינה מלאכותית מהמחלקה להנדסת מערכות מידע באוניברסיטת בן-גוריון, בונה "סוכנים ממוחשבים" - אלגוריתמים הפועלים בתוך מחשבים, רובוטים וטלפונים, שתפקידם לזהות מהן הכוונות והמטרות של אנשים על סמך הצפייה בפעולות שלהם.

כדי להמחיש את העיקרון הזה, דמיינו לעצמכם את המחשב מביט וצופה בכם מבשלים במטבח. הקלט של "הסוכן" מורכב מפעולות "בסיסיות" - להוציא חלב וביצים מהמקרר, לערבב את החלב והביצים, להדליק את התנור וכולי. על סמך הפעולות הללו, הסוכן מנסה לנבא את ה"תוכנית" של האדם כאוסף של פעולות "מופשטות" (כאלה שאנו לא צופים בהן ישירות ושצריך להסיק אותן), כגון אפיית עוגה. ככל שהמחשב צופה ביותר פעולות כך הוא מעדכן את ההיפותזה שלו על התוכנית שהכי מתאימה לתיאור אוסף התצפיות. בהקשר של משא ומתן, פיתח ד"ר גל משחק מחשב (בשיתוף עם חוקרים מאוניברסיטת בר-אילן ומאוניברסיטת מרילנד), שבו שני שחקנים מבצעים משא ומתן לאורך זמן. המחשב מנסה לנבא את המהימנות של כל שחקן על סמך התצפיות של פעולות קודמות שלו ושל אנשים אחרים במצבים דומים במשחק. כך, למשל, הצליח המחשב ללמוד שבמדינות ערב אנשים פחות נדיבים במשא ומתן מאשר במדינות המערב; וכי מהרגע שנחתם הסכם, אנשים הרבה יותר מהימנים.

פרויקטים אחרים של גל משתמשים בכלים מתחומים שונים - מדעי המחשב, פסיכולוגיה, סטטיסטיקה - כדי לאפשר לאותם "סוכנים" ללמוד את סודות קבלת ההחלטות האנושית, ולהשתמש במידע זה כדי לסייע לבני אדם ולמחשבים לתקשר זה עם זה. האם בעתיד יוכל האדם לשלוט על מחשבות של אנשים אחרים באמצעות מחשב? ד"ר גל ממחר להרגיע: "הסוכנים הממוחשבים לא מנסים לנצח אנשים או לשמש תחליף למומחים במשא ומתן, אלא מנסים לשתף פעולה עם המשתמשים האנושיים שלהם באופן כזה שמנצל את התכונות המאוד שונות והמשלימות של המחשב ושל האדם כדי שהשלם יהיה גדול מסך חלקיו". **[גיא קצוביץ']**